

ענבי ערלה וזמירה לפני שמיטה

דף עבודה לאחר צפיה בסרטון של הרב עמירם אלבה

<https://youtu.be/Rw8mu78FJOA>

שלום וברכה תלמידים חביבים,

איסור ערלה הוא מצוות "לא תעשה", לפיה אסור לאכול ואף ליהנות מפירות עצי הפרי בשלוש השנים הראשונות לנטיעתם.

1. מה אסור לעשות עם פירות העץ ב-3 שנים הראשונות לחייו?

א. _____ ב. _____

2. א. קראו את הפסוקים הבאים:

כג וְכִי-תִבְאוּ אֶל-הָאָרֶץ

וְנִטְעַתֶם כָּל-עֵץ מֵאֵכֶל

וְעֲרַלְתֶם עֲרַלְתּוֹ אֶת-פְּרִיּוֹ

שְׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרָלִים לֹא יֵאָכֵל:

כד וּבִשְׁנֵה הַרְבִּיעֵת יִהְיֶה כָּל-פְּרִיּוֹ קֹדֶשׁ הַלְוִלִים לַה':

כה וּבִשְׁנֵה הַחֲמִישֵׁת תֹּאכְלוּ אֶת-פְּרִיּוֹ

לְהוֹסִיף לָכֶם תְּבוּאָתוֹ אֲנִי ה' אֱלֹהֵיכֶם:

(ויקרא פרק י"ט)

ב. אלו מספרים אתם רואים בפסוקים? הדגישו אותם בצבע.

3. בפסוקים אלו שתי מצוות: מצות עורלה ומצות נטע רבעי.

על פי הפסוקים מצוות אלו נוהגות בארץ ישראל, ועל כן הן נקראות מצוות התלויות

בארץ. כמו שכתוב בפסוק כג':

" _____ "

הידעתם? ה' אמר למשה לכתוב כך את הפסוקים, אולם בעל פה מסר לו שגם בחוץ לארץ **אסור** לאכול את פירות העץ בשלש השנים הראשונות (ויש שפסקו שכך גם נטע רבעי). הלכה כזו שאין לה מקור בפסוקים ונמסרה למשה בעל פה נקראת: **הלכה למשה מסיני**.

4. מצוות אלו קשורות לעצי פרי בלבד, ולא לעצי סרק (שפירותיהם לא נועדו למאכל אדם).

א. הוכיחו זאת מפסוק כג', צטטו את המילים המתאימות:

” _____ ”

ב. כתבו מעל כל עץ – האם הוא עץ פרי או סרק?

אורן	זית	גפן	ברוש

אחרי שלוש שנים, פירות העץ שגדלים בשנה הרביעית לחייו, הם "קֹדֶשׁ הַלְּוִלִים לַיהוָה", ומותרים לאכילה רק בירושלים.

בירושלים בקדושה

במידה ואדם **לא יכול** לעלות לאכול את הפירות בירושלים, לפני שהם ירקיבו, הוא פודה את הפירות בכסף כפי השווי שלהם, ובמקום עולה ואוכל בירושלים אוכל אחר בקדושה.

אולם כיום, שעדיין אין לנו את המקדש, פודים את הפירות רק בשווי של פרוטה מתוך מטבע שמייחדים לכך. שומרים את המטבע ואפשר לאכול את הפירות בכל מקום.

5. מדוע, לדעתכם, מצווה אותנו התורה להביא את הפירות הראשונים שמותרים

באכילה והמובחרים ביותר לירושלים ולאכול אותם שם בקדושה?

---

6. לפי הסרטון, האם ניתן לקנות פירות בכל מקום בו הם נמכרים? נמקו.

---

7. א. מה צריך לברר עם המוכר בחנות הפירות? _____

ב. השלימו: תעודת הכשרות בחנות הפירות מעידה שפירותיה אינם _____

---

8. צפו בסרטון וכתבו טעמים (סיבות) למצוות העורלה ונטע רבעי:

<https://www.youtube.com/watch?v=CjuEalhafF8>

---

9. הצעה ליצירה

צפו בסרטון והכינו את היצירה לפי ההסברים.

(מומלץ להכין דוגמא מראש, ולעצור בכל שלב בסרטון)

https://youtu.be/7B1_wziL7dE